

Ryttylä 19. 01.2007
Matti Väisänen

**KALLE VEIKKO VÄÄTÄISEN
VIRKAAN ASETTAMINEN
Kuopiossa
(Su 21.01.2007)**

Kristuksessa rakas veljemme, Kalle Väätäinen ja läsnä oleva seurakunta, tervehdin teitä tämän sunnuntain epistolatekstillä, joka on kirjoitettu Paavalin kirjeessä Roomalaisille, sen ensimmäisen luvun jakeissa 16 ja 17 ja kuuluu seuraavasti:

Minä en häpeä evankeliumia, sillä se on Jumalan voima ja se tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat, ensin juutalaisille, sitten myös kreikkalaisille. Siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon. Onhan kirjoitettu: "Uskosta vanhurskas saa elää. (Rm 1:16, 17.)

Sinulla, Kalle, on takanasi teologian maisterin opinnot ja olet runsaan vuoden ajan kysellyt Jumalalta, jolta olet kutsun hänen valtakuntansa työhön saanut, asemaasi kirkossamme. Sen seurauksena olemme tänään tässä alttarilla.

Kuulemamme Raamatun jakeet ovat Roomalaiskirjeen teemajakeet. Samalla ne ovat koko protestanttisen kirkkohistorian merkittävimmät Raamatun jakeet, sillä niiden äärellä uskonpuhdistajallemme Martti Lutherille avautui uskonvanhurskaus eli Ju-

malan armo. Tästä tuli koko uskonpuhdistuksen sisällöllinen periaate. Myös monen muun kirkkohistorian merkkimiehen elämään näillä jakeilla on ollut käänteentekevä vaikutus. Tässä yhteydessä voimme kajota niihin vain rajoitetusti.

Alkuteksti alkaa sanalla ”sillä”. Se esiintyy teemajakeissa kolme kertaa ja osoittaa, että jakeet muodostavat perusteluiden ketjun.

1. Sillä minä en häpeä evankeliumia

Jeesuksen ajallisen elämän jälkeen hänen häpeämisensä on hänen sanojensa ja evankeliumin häpeämistä.

Jeesus teloitettiin rikollisena. Voiko rikollinen olla ihmiskunnan pelastaja? *Ensimmäinen* häpeämisen kiusaus johtuu pilkan uhasta, sillä evankeliumi on aina ja kaikkialla ”juutalaisille pahennus ja pakanoille hullutus” (1Kr 1:23; KR–38).

Evankeliumin ytimeen kuuluu ei vain sanoma Jeesuksen rististä vaan myös ylösnousemuksesta. Kuinka sitä sanomaa voisi hävetä? Sitä voi hävetä sen tähden, että ylösnousemus on uskon asia. *Toinen* evankeliumin häpeämisen syy on siis evankeliumin sisältämien suurten sanojen ja luonnolliselle järjelle ilmeisen ”todellisuuden” välinen ristiriita.

Kolmanneksi, evankeliumi panee meidän tekomme – sekä hyvät että huonot – syrjään, nollan arvoisiksi. Sen sijaan luonnollinen uskonnollinen ajattelumme ymmärtää Jumalan armon niin, että Jumala paran-

taa vanhan luontomme ja tekee meistä kykeneviä pelastamaan itsemme. Mutta tätä Jumala ei tee. Näin evankeliumi ei anna meille itsellemme pisteitä eikä ylpeilemisen aihetta. Senkin me koemme alitajuisesti häpeällisenä.

2. sillä evankeliumi on Jumalan voima

Kreikan sanasta δύναμις tulee – osittain latinan kautta – meille lainasanat ”dynamo”, ”dynamiitti”, ”dynaaminen” ja monet muut voimaan viittaavat sanat.

Paavali ei hävennyt evankeliumia, *sillä* se on Jumalan voima. Jumalan sana ja sakramentit eivät vain kerro Kristuksesta, vaan niissä on Kristus itse Pyhässä Hengessä (reaalipreesens = todellinen läsnäolo) läsnä. Siksi evankeliumi on Jumalan voima. Sen tähden sinunkin ensisijainen tehtäväsi, Kallepastori, on huolehtia siitä, että julistamasi sana on aitoa evankeliumia, raamatullista sanomaa Kristuksesta. Julistuksen seurauksista ja tuloksista vastaa evankeliumissa ihmisen luokse tuleva Kristus itse. Tämän tiedostaminen ja jatkuva muistaminen on suunnattoman vapauttavaa evankeliumin julistajalle.

3. Evankeliumi tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat

On samantekevää, kuka tai millainen joku on, joka uskoo evankeliumin: nuori, vanha, oppimaton, oppinut, rikas, köyhä, siivosyntinen, julkisyntinen. Iankaikkista *pelastusta* ajatellen Kristuksen evankeliumi on kokonaisvaltainen ihmelääke. Pelastaessaan

ihmisiä evankeliumin julistajan ei tarvitse lääkärin tavoin tehdä diagnoosia autettavistaan voidakseen antaa oikean lääkkeen. Evankeliumi käy kaikille, eikä iankaikkiseen pelastumiseen muuta lääkettä olekaan, mutta Jumalalle kiitos, muuta ei tarvita-kaan.

Ilman evankeliumin kuulemista ja sen synnyttämää *uskoa* ei kukaan voi pelastua. Ihmisen suhde Jumalaan on suoraan verrannollinen hänen suhteeseensa Jumalan evankeliumiin. On harhaa kuvitella, että voi olla myönteisessä suhteessa Jumalaan ja kielteisessä suhteessa evankeliumiin, Jumalan sanaan Kristuksesta.

4. Sillä evankeliumissa Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon

Evankeliumi on voimallinen pelastamaan, *sillä* siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon.

Ilmauksella ”Jumalan vanhurskaus” on Raamatussa kaksi perusmerkitystä: *Ensiksikin* se tarkoittaa Jumalan oikeamielisyyttä, sitä, että Jumala on vanhurskas eli pyhä. Tämän Jumalan vanhurskauden merkityksen Luther oli oppinut Rooman kirkossa ja oli aina kauhuissaan, kun luki tai kuuli Jumalan vanhurskaudesta.

Mutta *toiseksi* Jumalan vanhurskaus tarkoittaa sitä Jumalan pelastavaa tekoa, jonka hän suoritti Kristuksessa Golgatalla ja jonka perusteella hän antaa Kristuksen puoleen kääntyvälle syntiselle synnit anteeksi ja lukee syntisen vanhurskaaksi eli pyhäksi

niin kuin hän itse on pyhä. Tämä selvisi Lutherille juuri näistä kahdesta Roomalaiskirjeen jakeesta vuosien 1517 ja 1518 vaihteessa, ja siitä alkoi uskonpuhdistus.

Evankeliumin avulla Pyhä Henki paljastaa (ἀποκαλύπτω) eli vetää verhot syrjään Jumalan lahjavanhurskauden yltä, niin että ihminen voi nähdä ja ymmärtää sen. Se vanhurskaus / pyhyys, jonka tarvitsemme Jumalan edessä, on valmiina meidän ulkopuolellamme. Jumala on sen itse valmistanut meitä varten.

5. Onhan kirjoitettu: “Uskosta vanhurskas saa elää”

Kreikaksi ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. Tämä Habakukin kirjasta VT:sta Paavalin lainaama lause voidaan ymmärtää kahdella tavalla sen mukaan, katsotaanko “uskosta”-sanon liittyvän ja selittävän sen edellä olevaa sanaa “vanhurskas” vai sen jäljessä olevaa futurista sanaa “tulee elämään / saa elää”:

ὁ δὲ δίκαιος – ἐκ πίστεως ζήσεται = Se, joka on vanhurskas – uskosta on elävä / on elävä uskosta, kuten KR-38 alkukielen ymmärtää tai ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως – ζήσεται = Se, joka on vanhurskas uskosta – on elävä / saa elää. Näin ymmärtää KR-92 alkutekstin.

Molempien käännösten ajatukset sisältyvät kyllä Raamattuun, mutta emme varmuudella tiedä, kumpaa asiaa Paavali tässä tarkoittaa.

Sitä, oivalsiko Luther, että Roomalaiskirjeen teemalause voidaan ymmärtää kahdella tavalla, emme myöskään varmuudella tiedä. Sen joka tapauksessa tiedämme, että Jumalan Henki avasi kyseisen teemalauseen välityksellä Lutherille taivaan portit vuosien 1517 ja 1518 vaihteessa. Hän kirjoittaa siitä näin:

:

"Yötä päivää mietiskelin, kunnes...oivalsin sen totuuden, että Jumalan vanhurskaus on sitä vanhurskautta, jolla hän armosta ja silkasta laupeudesta vanhurskauttaa meidät uskon kautta. Silloin tunsin, että olen uudestisyntynyt ja kulkenut avoimista ovista paratiisiin. Koko Raamattu sai uuden merkityksen, ja kun aikaisemmin ilmaisu 'Jumalan vanhurskaus' oli täyttänyt minut vihalla, se tuli minulle nyt sanoinkuvaamattoman ihanaksi ja rakkaaksi. Tästä Paavalin lauseesta tuli minulle portti taivaaseen."

Tiivistelmänä Roomalaiskirjeen teemajakeista todetakaan, että Lutherin oivalluksen välityksellä on kirjeen varsinaisesta teemalauseesta ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται = "uskosta vanhurskas saa elää", tulee elämään, hänellä on iankaikkinen elämä, on tullut miljoonille ihmisille portti taivaaseen.

Päätös

Veljemme Kristuksessa, Kalle Väätäinen, asetamme sinut tänään virkaan, jossa keskeisimpänä tehtävänäsi on pelastuksen evankeliumin julistaminen

ihmisille sekä yksityisesti että saarnaamalla julkisesti Kristuksesta Jeesuksesta meidän Herrastamme täällä Kuopiossa, Pohjois-Savossa ja minne ikinä Pyhä Henki sinut johtaakaan. Tehtäväsi on myös Jumalan lasten ruokkimista ja hoitamista evankeliumilla niin, että he olisivat valmiita kanssasi palveluksen työhön Kristuksen ruumiin rakentamiseen.

Täällä diasporassa muukalaisina kokoontuvat Jumalan lapset, kohottakaa katseenne rohkeasti rukouksessa suuren Vapahtajan puoleen. Kantakaa myös pastorianne ja hänen perhettään päivittäin esirukouksissanne ja tukekaa häntä kaikin tavoin, niin että hän uskollisesti ja iloisin mielin voisi toimia Jumalan sanansaattajana keskellänne, se on: saarnata sanaa ja hoitaa sakramentteja Kristuksen asetuksen mukaisesti ja niin täyttää sen viran, johon hänet nyt asetetaan.

Aamen.